

คู่มือวิธีการปลูกดอกดาวเรือง

ตอนที่ 1 การเตรียมเพาะเมล็ด และ วิธีการเพาะ

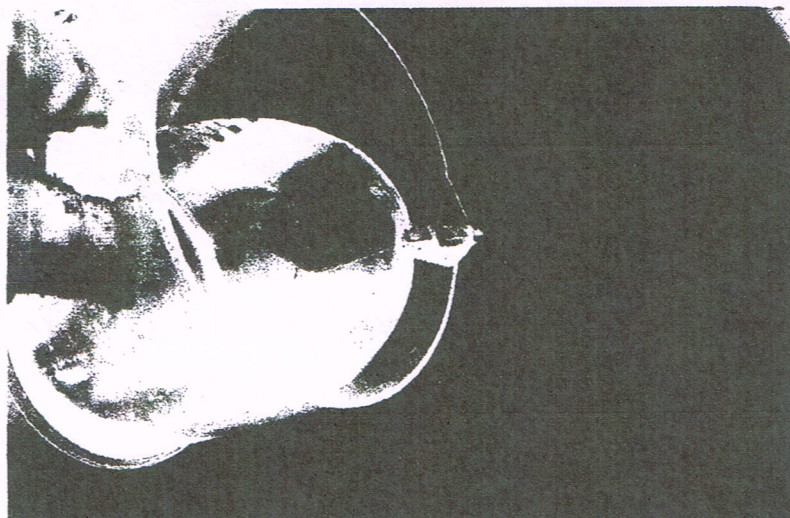
❖ วัสดุอุปกรณ์

- (1.) ถาดเพาะ 200 หรือ 288 หลุม
- (2.) พีทมอส (วัสดุเพาะ)
- (3.) เมล็ดพันธุ์ดาวเรือง (เมล็ดพันธุ์คุณภาพของ บริษัท เอกะ อะโกร)
- (4.) Forcep (คีมคีบ)
- (5.) ตะกร้าสำหรับกลบเมล็ด
- (6.) ถังพ่นสารเคมี
- (7.) สารป้องกัน และกำจัดเชื้อรา (โพพาโมคาร์บ หรือ เมทาแลกซิล)
- (8.) ถุงมือ (ป้องกันสารเคมี)

วัสดุเพาะต้นกล้าดอกดาวเรืองที่เอกะพาปลูก แนะนำเป็นวัสดุเพาะที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว โดยมีคุณสมบัติ คือ มีความละเอียดปานกลาง ร่วนซุย ระบายน้ำ และระบายอากาศได้ดี เหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเพาะเมล็ดพันธุ์

❖ วิธีการเพาะเมล็ด

- (1.) เตรียมน้ำสำหรับผสมวัสดุเพาะโดยผสม โพพาโมคาร์บ อัตรา 0.4 ซีซี ต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 1 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร เพื่อป้องกันโรคเน่าคอดิน
- (2.) ผสมน้ำที่เตรียมไว้กับพีทมอส โดยค่อยๆเติมน้ำทีละนิด คลุกเคล้าให้เข้ากัน จากนั้นลองบีบวัสดุเพาะเพื่อทดสอบว่า น้ำเข้ากับวัสดุเพาะได้ดีหรือไม่ หากบีบแล้วมีน้ำออกมาเล็กน้อยตามร่องมือ และวัสดุเพาะเกาะกันเป็นก้อนดีถือว่าใช้ได้ หากมีน้ำไหลออกมามากเกินไป ให้ผสมวัสดุเพาะเพิ่ม หรือไม่มีน้ำซึมออกมาแสดงว่าน้ำน้อยเกินไป ให้เพิ่มน้ำและบีบทดสอบอีกครั้ง

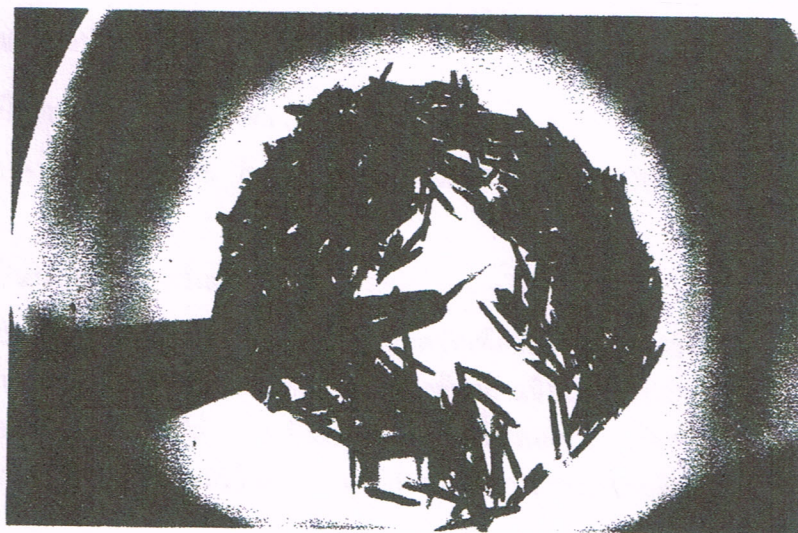
(3.) นำวัสดุเพาะที่เตรียมไว้ใส่ถาดเพาะ 200 หรือ 288 ให้เต็มหลุม กระแทก ถาดเพาะ 1 ครั้งเพื่อให้วัสดุเพาะลงถึงก้นหลุม เติมวัสดุเพาะให้เต็มและปาดให้เรียบพอดีกับหลุม

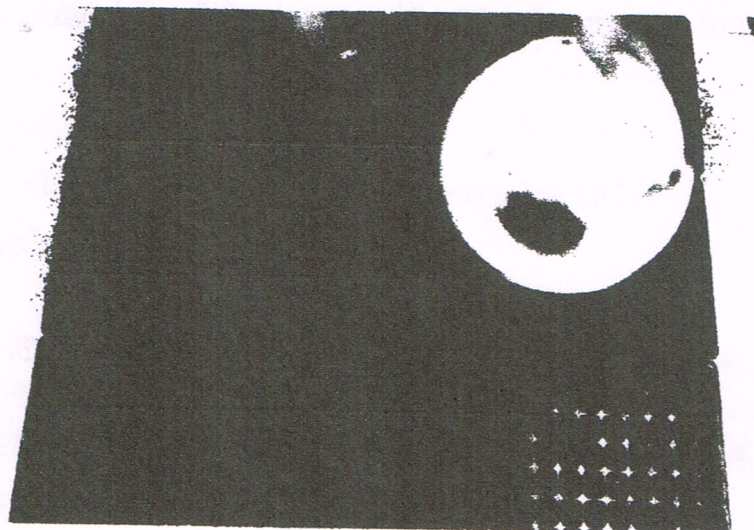
(4.) นำถาดเพาะเปล่ามาวางบนถาดเพาะที่ใส่วัสดุเพาะแล้ว จากนั้นกดถาดเปล่า เพื่อทำหลุม โดยหลุมที่เกิดควรมีขนาดลึกพอดีกับเมล็ด ประมาณ 0.5 ซม.

(5.) ทำการหยอดเมล็ดพันธุ์ดาวเรือง 1 เมล็ดต่อ 1 หลุม

(6.) นำวัสดุเพาะที่ยังไม่ได้ผสมน้ำมาใส่ตะกั่วเพื่อร่อนกลบเมล็ด โดยกลบให้มิดเมล็ด เนื่องจากดาวเรืองไม่ต้องการแสงในการงอก และเป็นการรักษาสภาพความชื้นในการงอกของเมล็ด

(7.) พ่นสารเคมี โพรพาโมคาร์ อัตรา 1 ซีซี ต่อ น้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 1 กรัม ต่อ น้ำ 1 ลิตร พ่นให้ทั่ว ถาดเพื่อป้องกันโรคเน่าคอดินอีกครั้ง

(8.) นำถาดเข้าไปในบริเวณที่พรางแสง 80 % - 90 % และรักษาความชื้นโดยการพ่นน้ำ อย่าให้ถาดเพาะแห้งจนเกินไปเพราะจะทำให้เมล็ดไม่งอกหรือเน่าจนเกินไป อาจทำให้เป็นโรคเน่าคอดินในระยะงอกของเมล็ดได้

❖ การดูแลต้นกล้า แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

❖ ระยะที่ 1 เป็นระยะที่ต้นกล้าเริ่มงอก

หลังจากเพาะเมล็ดแล้ว 3-5 วัน ในระยะนี้ควรรักษาความชื้นโดยการพ่นน้ำและนำไปในที่ พรางแสง 50%

❖ ระยะที่ 2 เป็นระยะใบเลี้ยงเริ่มแผ่

โดยใช้เวลาจากระยะแรก 1-2 วัน ควรนำออกแดดจัดเพื่อป้องกันต้นกล้ายืดเข้าหาแสง ในช่วงนี้ 1-2 วัน ควรรักษาความชื้นไว้อยู่ เนื่องจากต้นกล้ายังเล็ก เมื่อต้นกล้าแข็งแรงควรปล่อยให้ผิววัสดุปลูกแห้งบ้างเพื่อป้องกันโรคเน่าคอดิน และจะทำให้ต้นกล้าแข็งแรงกว่าการให้น้ำตลอดเวลา ในระยะนี้ยังไม่ควรให้ปุ๋ยเนื่องจากต้นกล้ายังมีอาหารสะสมอยู่ และในตัวของพืชเองมีการใส่ธาตุอาหารไว้ในระดับหนึ่งแล้ว

❖ ระยะที่ 3 เป็นระยะที่เริ่มมีใบจริง 1 คู่

เริ่มให้ปุ๋ยทางน้ำโดยผสมปุ๋ยสูตร 15-0-0 (แคลเซียมไนเตรท) หรือปุ๋ย สูตร 20-20-20 อัตรา 3 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ย 46-0-0 หรือ ยูเรีย เพราะจะทำให้ต้นกล้าอ่อนแอ
หมายเหตุ : ความชื้นควรปล่อยให้ผิวหน้าวัสดุปลูกแห้ง แต่ดินไม่เหี่ยว จึงจะทำการรดน้ำหรือให้ปุ๋ยจนชุ่ม

❖ ระยะที่ 4 เป็นระยะที่เริ่มมีใบจริง 2 คู่

เพิ่มการให้ปุ๋ย โดยให้ปุ๋ยสูตร 15-0-0 หรือ 20-20-20 อัตรา 6 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร
หมายเหตุ : ความชื้นเหมือนกันกับระยะที่ 3

❖ วิธีการย้ายปลูก

ควรย้ายต้นกล้าที่มีอายุไม่เกิน 20 วัน หรือมีจำนวนใบจริง 2-3 คู่ ไม่ควรย้ายต้นกล้า ที่มีอายุมากเกินไป เพราะระบบรากจะแผ่กระจายได้ช้า เนื่องจากระบบรากนั้นแก่เกินไป ดังนั้นควรย้ายกล้าระหว่าง 15-20 วัน จะทำให้รากของต้นกล้ามีการพัฒนาได้ดีกว่า การหาอาหารของรากก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

❖ ช่วงเวลาในการย้ายปลูก

ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การย้ายปลูกคือช่วงเย็น (แดดไม่แรง) เพื่อช่วยลดการสูญเสียน้ำของต้นกล้าส่งผลให้ต้นกล้ามีการตั้งตัวได้ดีหลังการย้ายปลูก

❖ ระยะที่เหมาะสมต่อการปลูก

ระยะปลูกในแต่ละฤดูกาลจะมีความแตกต่างกันตามความเหมาะสม ดังนี้

- ฤดูร้อน และ ฤดูหนาว ระยะ 35-40 ซม. X 35-40 ซม. แนะนำให้ปลูกแถวคู่ จะให้ผลดีกว่าแถวเดี่ยว เนื่องจากแถวคู่จะช่วยเก็บความชื้นในดินได้ดีกว่าแถวเดี่ยว
- ฤดูฝน ระยะ 50 ซม. X 50 ซม. แนะนำให้ปลูกแถวเดี่ยว เนื่องจากจะสามารถช่วยลดการเกิดโรคพืชได้ ความลึกของหลุมประมาณ 4-5 ซม. และพยายามปลูกต้นกล้าให้ตั้งตรง

❁ การให้น้ำ

ช่วงหลังการย้ายปลูกควรให้น้ำสม่ำเสมอจนต้นฟื้นตัว ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นควรรักษาความชื้นในดินให้เหมาะสมไม่แห้งจนต้นเหี่ยว และไม่แฉะหรือน้ำขังเป็นเวลานานเกินไป หากดินขาดความชื้นจะทำให้แมลงพวกเพลี้ยไฟ ไรแดง ระบาดได้ง่าย และหากดินมีน้ำขังหรือแฉะจนเกินไปก็จะทำให้เกิดโรคได้ง่ายเช่นกัน

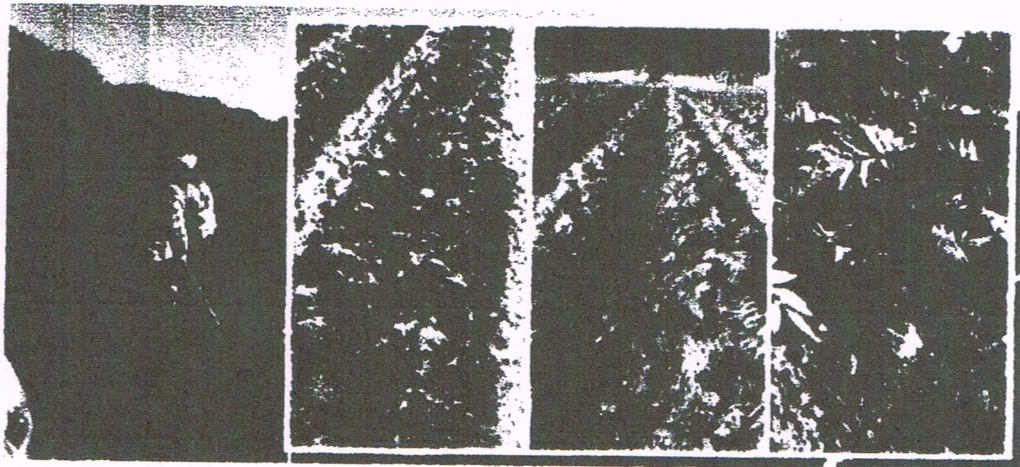
❁ การให้ปุ๋ย

แนะนำให้ละลายน้ำรดเพราะพืชจะสามารถนำไปใช้ได้เลย อัตรา 1 กก. / น้ำ 100 ลิตร 1 ครั้งต่อสัปดาห์

หมายเหตุ - ควรห่อเลี้ยงปุ๋ยสูตร 46-0-0 , 25-7-7 หรือพวกแอมโมเนียม เพราะจะทำให้เป็นโรคไส้กลางในช่วงฤดูฝน ให้ธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม โบรอน หรือธาตุอาหารอื่นที่จำเป็น

❁ วิธีการดูแลหลังย้ายปลูก

การกลบโคน

การกลบโคนต้นถือเป็นสิ่งสำคัญในการปลูกดาวเรือง เนื่องจากการกลบโคนจะช่วยให้อาหารแตกกรากใหม่ออกมาได้มากขึ้น ทำให้อาหารดาวเรืองสามารถหาอาหารได้มากขึ้น การเจริญเติบโตก็มากขึ้นตามไปด้วย ควรกลบโคนอย่างน้อย 2 ครั้ง ในช่วงหลังเด็ดยอดและก่อนออกดอก โดยการโรยปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 และทำการกลบโคนให้ชิดกับข้อใบคู่ล่างสุด

❁ การเด็ดยอด

ควรทำการเด็ดยอดหลังการย้ายปลูกประมาณ 10 - 15 วัน ต้องมีใบจริงอย่างน้อย 3 คู่ เด็ดยอดออก 1 คู่ โดยใช้มือด้านหนึ่งจับข้อที่ต้องการเด็ด และโน้มกิ่ง ด้านบนลงจนหักชิดข้อที่จับ ช่วยในการแตกทรงพุ่ม ของลำต้นและความสูงให้สม่ำเสมอ แต่ดาวเรือง ที่ทำการเด็ดยอดจะทำให้การออกดอกช้าลงประมาณ 1 สัปดาห์ ในช่วงวันสั้นหรือฤดูหนาว แนะนำให้เด็ดยอดเพื่อให้ลำต้นสมบูรณ์แข็งแรง ไม่ออกดอกเร็วจนเกินไป

❁ การจัดการเพื่อให้ดอกออกต่อเนื่อง

- ตัดดอกที่เสียออกจากแปลงปลูก
- ให้ความชื้นสม่ำเสมอ
- ให้ธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม,
- โบรอน แมกนีเซียม สังกะสี หรือธาตุอาหารอื่นที่จำเป็น